

Factsheet Belangrijkste verklaringen energielabelverschuivingen – woningen

Wijzigingen energielabels woningen per 1 januari 2021

Een energielabel geeft aan hoe energiezuinig een woning is. Dit wordt uitgedrukt met een energielabel-letter (A++++ t/m G). Daarnaast geeft het energielabel aan welke energiebesparende maatregelen nog mogelijk zijn. Vanaf 1 januari 2021 wordt hiervoor een nieuwe rekenmethode gebruikt. Het komt voor dat er na 1 januari 2021 een energielabel is geregistreerd van een woning die al eerder een energielabel had. In ongeveer de helft van de gevallen zal de energielabel-letter van deze energielabels hetzelfde zijn, en van de andere helft zal de afwijking vaak hooguit 1 labelklasse zijn. Het komt dus voor dat de energielabel-letter van het nieuwe energielabel afwijkt van het oude energielabel. Deze factsheet helpt om te begrijpen waardoor deze verschillen kunnen ontstaan.

Verklaringen energielabelverschuivingen

In de praktijk kunnen labelverschuivingen optreden. Hiervoor zijn twee hoofdverklaringen aan te wijzen, namelijk:

1. Aanpassingen aan de woning:

Een energielabel is een momentopname met een geldigheidsduur van 10 jaar. Het kan voorkomen dat er in de loop van de jaren aanpassingen aan de woning gedaan zijn, die er toe leiden dat het energielabel wijzigt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het maken van een aanbouw, het plaatsen van dakramen en andere verbouwingen etc. Maar het is ook mogelijk dat er energiebesparende maatregelen getroffen zijn, zoals het aanbrengen van isolatie, het vervangen van de CV-ketel of het plaatsen van zonnepanelen.

Dat zijn allemaal ingrepen die effect (kunnen) hebben op de energielabelklasse van de woning. En deze zaken kunnen er toe leiden dat het energielabel beter of slechter wordt.

2. Wijziging van de rekenmethode:

Een andere verklaring ligt in de gewijzigde rekenmethode. De manier waarop het energielabel bepaald wordt, is met ingang van 1 januari 2021 veranderd. De reden hiervoor is dat er in Europa regels ontwikkeld zijn waar de rekenmethode voor energielabels aan moet voldoen. Het gevolg is dat het in sommige situaties voorkomt dat, ook al is er niets veranderd aan de woning, er toch sprake is van een labelklasseverschuiving. In onderstaande tabel staan een aantal situaties waarvan bekend is dat er een grotere kans is dat er een labelverschuiving plaatsvindt. Onder de tabel vindt u een toelichting op deze situaties.

Compacte woning (zoals tussenwoning of appartement in midden van woongebouw)		Grotere kans op verbetering van het label
Waardering elektriciteit: woningen met een elektrische warmtepomp		
Woningen aangesloten op warmtenetten		Grotere kans op verslechtering van het label
Kleine woning (<40 m ²)		
Waardering elektriciteit: woningen met zonnepanelen		
Natuurlijk ventilatiesysteem in de woning		

Compacte woning: grotere kans op beter energielabel

Er zijn heel veel verschillende woningsoorten. Tussenwoningen, hoekwoningen, vrijstaande woningen, appartementen, etc. Deze woningen hebben allemaal een verschillende mate van compactheid. Een compacte woning heeft relatief weinig buitenmuren, en verliest daardoor minder energie. Een tussenwoning is compacter dan een hoekwoning of een vrijstaande woning. In de nieuwe rekenmethode wordt rekening gehouden met de compactheid van de woning. En is er bij compacte woningen, zoals een tussenwoning of een appartement in het midden van een appartementengebouw een grotere kans op een beter energielabel dan bij een (niet compacte) vrijstaande woning.

Kleine woning (< 40 m²): grotere kans op een slechter energielabel

Hoe klein een woning ook is, er woont altijd ten minste één persoon. In de nieuwe rekenmethode wordt hier beter rekening mee gehouden. Dat betekent dat er bij een hele kleine woning, in vergelijking met de oude methode, wat meer energie nodig is om de woning van verwarming en warm tapwater te voorzien. Hierdoor hebben woningen met een klein gebruiksoppervlakte een grotere kans op een slechter label.

Waardering elektriciteit: positief en negatief effect

In de afgelopen jaren is er in Nederland flink geïnvesteerd in het verduurzamen van het elektriciteitsnet: er zijn veel windparken en zonneparken aangelegd. Het gevolg hiervan is dat de grijze stroom die uit het stopcontact komt, een beetje 'groener' geworden is. In de rekenmethode van het energielabel is dit effect meegenomen: het maken van 1 kWh elektriciteit kost in de nieuwe methode minder fossiele energie dan in de oude methode.

Het directe gevolg hiervan is dat een elektrische warmtepomp in de nieuwe rekenmethode minder fossiele energie verbruikt en dus de kans op een beter energielabel groter is. Het voordeel dat we hebben bij de elektrische warmtepomp pakt bij zonnepanelen die op een woning liggen juist andersom uit. Als er veel zonnepanelen op de woning liggen, kan dus het nieuwe energielabel achteruit gaan.

Natuurlijke ventilatie: grotere kans op slechter energielabel

Voor een gezond binnenklimaat is het nodig om goed te ventileren. Dat kan op verschillende manieren: er zijn natuurlijke ventilatiesystemen die werken met roosters en raampjes die handmatig open gezet moeten worden, maar er zijn ook moderne automatische ventilatiesystemen die zelfs warmte weer terugwinnen. In de nieuwe rekenmethode is de manier waarop al deze verschillende ventilatiesystemen beoordeeld worden gewijzigd. Uit berekeningen blijkt dat met name woningen die een natuurlijk ventilatiesysteem via ramen en roosters hebben, een grotere kans hebben om in de nieuwe methode een slechter energielabel te krijgen.

Warmtelevering: grotere kans op een beter energielabel

Tot slot staan we nog even stil bij woningen die aangesloten zijn op warmtenetten. Bij dit systeem wordt er direct warmte geleverd aan de woning. Door buizen die onder de grond liggen, gaat het warme water naar de woningen, waar het via een warmtewisselaar gebruikt wordt voor verwarming en warm water. Er zijn diverse dorpen en steden in Nederland waar een warmtenet ligt. Uit berekeningen is gebleken dat bij deze woningen de kans wat hoger is dat de woning in de nieuwe rekenmethode op een beter energielabel uitkomt. Dit komt doordat de waardering van tapwater bij warmtelevering nu beter bij de praktijk aansluit en daarmee vaker beter gewaardeerd wordt.

Overige aspecten

De hierboven genoemde situaties kunnen leiden tot een labelklasseverbetering of -verslechtering die verklaard wordt door de overstap naar de nieuwe rekenmethodiek. Maar we moeten hierbij meteen een kanttekening plaatsen: de opsomming is niet volledig. Doordat iedere woning uniek is, is het voor iedere woning mogelijk dat er een (kleine) verschuiving optreedt. En soms leidt dat tot een labelklasseverschuiving.

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag

Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag

T +31 (0) 88 042 42 42

[Contact](#)

www.rvo.nl

Publicatienummer: RVO-011-2023/FS-DUZA